

NOTAT

28. februar 2012
J.nr. 2104/1165-0009
Ref. bgi/bg/kgr/pwi/kaj

Til Folketingets Europaudvalg om åbningsskrivelse om gennemførelsen af direktivet om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder

Kommissionen har den 25. november 2011 fremsendt en åbningsskrivelse om gennemførelse af VE-direktivet(direktiv 2009/28/EF om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder og om ændring og senere ophævelse af direktiv 2001/77/EF og 2003/30/EF). Svarfristen er den 27. februar 2012.

Åbningsskrivelsen vedrører en række bestemmelser, som Kommissionen ikke har fundet gennemførelsesforanstaltninger for. Nedenfor gives et resumé af svaret til Kommissionen opdelt efter emne.

Regeringen bemærker, at det havde været formålstjenstligt, hvis Kommissionen havde taget kontakt til det relevante fagministerium om korrekt gennemførelse af direktivet, inden åbningsskrivelsen blev afsendt. Regeringen opfordrer ligeledes i svaret til, at der afholdes et møde, hvis Kommissionen måtte få behov for at få forhold nærmere belyst efter besvarelsen af åbningsskrivelsen.

Bestemmelser der retter sig mod staten m.v.

Åbningsskrivelsen drejer sig bl.a. om artiklerne 3 og 5, som indeholder regler om bindende nationale overordnede mål og foranstaltninger for anvendelse af energi fra vedvarende energikilder samt beregningen af andelen af energi fra vedvarende energikilder i det udvidede endelige energiforbrug. Danmark skal således sikre, at energi fra vedvarende energikilder udgør mindst 30 % af det udvidede endelige energiforbrug i 2020. På transportområdet skal Danmark sikre, at andelen af vedvarende energikilder udgør mindst 10 %.

Artikel 3 og 5 skal ses i sammenhæng med definitionerne i artikel 2, litra b) om aerotermisk energi, litra c) om geotermisk energi, litra d) om hydrotermisk energi, litra f) om udvidet endeligt energiforbrug og litra k) om støtteordning. Artiklerne skal herudover ses i sammenhæng med bilag II, som indeholder en normaliseringsregel for indregning af elektricitet produceret ved vandkraft og vindkraft, og bilag VII, som indeholder en regel for beregning af energi fra varmepumper. Reglerne i begge bilag indgår i beregningen af det udvidede endelige energiforbrug. Kommissionen har heller ikke fundet gennemførelsesforanstaltninger for disse bestemmelser.

Herudover nævner åbningsskrivelsen artikel 17, stk. 8, hvorefter staten ikke ud fra andre bæredygtighedsbegrundelser må afvise af tage biobrændstoffer og flydende biobrændsler, der er fremstillet i overensstemmelse med artiklen, i betragtning.

Endelig finder Kommissionen, at også artiklerne 6-12, som vedrører statistiske overførsler, fælles projekter og støtteordninger mellem medlemsstaterne, bør gennemføres, førend bestemmelserne kan anvendes. Medlemsstaten er dog ikke forpligtet til at gennemføre artiklerne nu.

I svaret til Kommissionen finder regeringen, at de pågældende artikler (og definitioner og bilag, når de anvendes i sammenhæng med disse artikler) ikke indeholder konkrete rettigheder eller forpligtelser for borgerne. Bestemmelserne retter sig direkte mod staten, hvorfor der ikke er krav om, at de gennemføres ved indskrivning i de danske regler. Kun hvor definitionerne anvendes konkret, findes det hensigtsmæssigt at indsætte definitionerne i de danske regler. Der henvises i den forbindelse til en ændring af bekendtgørelsen om oprindelsesgaranti for VE-elektricitet, hvori er indsat en definition af støtteordning. Ændringsbekendtgørelsen er notificeret den 20. februar 2012.

Kommissionen har heller ikke fundet gennemførelsesforanstaltninger i forhold til artikel 2, litra l) om VE-forpligtelse. Hertil bemærker regeringen, at denne definition ikke er relevant, hvorfor der ikke skal ske gennemførelse ved indskrivning i de danske regler.

Definitioner og bilag vedrørende biobrændstoffer og flydende biobrændsler

Åbningsskrivelsen drejer sig endvidere om definitioner af flydende biobrændsler og biobrændstoffer i artikel 2, litra h) og i) samt definitioner i artikel 2, litra m), n) og o), som anvendes ved beregning af drivhusgaseffekterne af biobrændstoffer, samt bilag III om energiindholdet i transportbrændstoffer.

Regeringen anfører i svaret, at definitionen af biobrændstoffer i artikel 2, litra i) er gennemført. Notifikation af den gældende definition er sket den 16. januar 2012. Art. 2, litra m), n) og o) samt bilag III vil snarest blive gennemført ved bekendtgørelse, senest 1. juli. Definitionen i artikel 2, litra h) er ikke gennemført. Energistyrelsen har rettet henvendelse til Kommissionen herom. Det anføres herudover, at regeringen bl.a. på baggrund af Kommissionens svar vil vurdere spørgsmålet og vende tilbage herom.

Godkendelsesordning for installatører

Kommissionen har også peget på manglende gennemførelse af artikel 14, stk. 3, som indeholder regler om, at medlemsstaterne skal sikre, at certificeringsordninger eller tilsvarende kvalificeringsordninger senest den 31. december 2012 bliver eller er til rådighed for installatører af små biomassekedler og -ovne, solcellesystemer og solvarmesystemer, systemer til overfladenær udnyttelse af geotermisk energi samt varmepumper. Artikel 14, stk. 3, skal ses i sammenhæng med artikel 14, stk. 4. Definitionerne i artikel 2, litra b), c) og d) er ligeledes relevante i forbindelse hermed, ligesom bilag IV og VII har betydning. Endvidere kan artikel 2, litra k) være relevant.

Danmark har ikke gennemført artikel 14, stk. 3. I svaret til Kommissionen anføres, at dette skyldes, at regeringen har forstået sammenhængen mellem artikel 14, stk. 3, og artikel 27 i direktivet således, at den omstændighed, at ordningerne, som er nævnt i artikel 14, stk. 3, først

skal stilles til rådighed senest den 31. december 2012, også indebærer, at den nødvendige lovgivning senest skal være trådt i kraft på dette tidspunkt. Klima-, energi- og bygningsministeren fremsatte den 8. februar 2012 et lovforslag, som omfatter bestemmelser, som bemyndiger ministeren til at udstede regler, der gennemfører artikel 14, stk. 3. Lovforslaget forventes vedtaget i løbet af foråret 2012 og forventes at træde i kraft den 1. juli 2012. Den bekendtgørelse, som udmønter lovforslagets hjemmelsbestemmelser forventes også udstedt med ikrafttrædelse den 1. juli 2012. Relevante definitioner samt bilag IV og VII vil blive gennemført i forbindelse hermed, dog kan Danmark først foretage en endelig gennemførelse af bilag VII, når Kommissionen har fastlagt de retningslinjer, som nævnes i bilaget. Retningslinjerne fastlægges ifølge bilaget af Kommissionen senest den 1. januar 2013.

Artikel 14, stk. 4, 1. pkt., vil blive opfyldt i kraft af regeludstedelsen, jf. nedenfor under oplysningsforpligtelser. Artikel 14, stk. 4, 2. pkt., er frivillig for medlemsstaterne, men det oplyses, at lovforslaget indeholder forslag til en hjemmelsbestemmelse, hvorefter ministeren kan offentliggøre en liste over kvalificerede installatører.

Særlige oplysningsforpligtelser

Åbningsskrivelsen drejer sig også om en række oplysningsforpligtelser i direktivets artikel 14, stk. 1, 2, 4, 5 og 6, samt artikel 21, stk. 1.

Regeringen anfører bl.a. i svaret til Kommissionen, for så vidt angår artikel 14, stk. 1 og 4, at der allerede i kraft af regeludstedelsen oplyses om støtteforanstaltninger og godkendelsesordningen for installatører. Herudover bliver der i praksis stillet yderligere oplysninger til rådighed på hjemmesider.

Artikel 14, stk. 2, pålægger medlemsstaterne at sikre, at oplysninger om nettofordele, omkostninger og energieffektivitet i forbindelse med udstyr og systemer til anvendelse af opvarmning, køling og elektricitet fra vedvarende energikilder stilles til rådighed. Regeringen anfører i svaret, at man fra dansk side har valgt, at det er de kompetente myndigheder, som stiller disse oplysninger til rådighed. Det vurderes endvidere, at det er generelle oplysninger i forbindelse med udstyr og systemer til anvendelse af opvarmning, køling og elektricitet, som skal stilles til rådighed. Det vurderes videre, at det afgørende i denne sammenhæng er, at forbrugere og andre relevante aktører får information om det nævnte udstyr og de nævnte systemer og bliver klar over udstyret og systemerne fordele m.v. i forhold til konventionelle systemer. Fra dansk side har man valgt, at det er Center for Energibesparelser, som i forbindelse med sin oplysningsopgave på energibesparelsesområdet også oplyser om nettofordele, omkostninger og energieffektivitet i forbindelse med udstyr og systemer til anvendelse af opvarmning, køling og elektricitet fra vedvarende energikilder. Der henvises til hjemmesiden www.goenergi.dk. Den relevante lov er notificeret den 20. februar 2012.

Artikel 14, stk. 5, vedrører rådgivning for alle relevante aktører, især for planlæggere og arkitekter, så disse er i stand til behørigt at overveje den optimale kombination af vedvarende energi, højeffektive teknologier og fjernvarme og fjernkøling ved planlægning, udformning, opførelse og renovering af industri- eller beboelsesområder. Regeringen anfører, at den hermed forstår, at der i bred forstand skal stilles rådgivning om energibesparelser, herunder anvendelse af VE-systemer, til rådighed for alle relevante aktører, især for planlæggere og arkitekter i forbindelse med opførelse eller renovering af nye bygninger eller eksisterende bygninger samt at det er op til den enkelte medlemsstat at bestemme form og indhold af denne råd-

givning. Der henvises til ”Videnscenter for energibesparelser i bygninger”, som drives af Teknologisk institut iht. aftale fra november 2008. Der anføres, at f.eks. planlæggere og arkitekter bl.a. kan få rådgivning om effektive kombinationer af energiløsninger via hjemmesiden www.byggeriogenergi.dk eller ved direkte henvendelse. Den relevante lov er notificeret den 20. februar 2012.

For så vidt angår artikel 14, stk. 6, som omhandler passende informations-, bevidstgørelses-, rådgivnings- eller uddannelsesprogrammer med henblik på orientering af borgeren om fordele og praktiske spørgsmål i forbindelse med udvikling og anvendelse af energi fra vedvarende energikilder, har regeringen forstået bestemmelsen på den måde, at det ikke er nødvendigt med egentlig lovgivning, idet den retter sig mod staten. Regeringen henviser til, at der løbende udvikles forskellige programmer inden for bestemmelsens anvendelsesområde, eksempelvis Klima- og Energiguiden, Videnscenter for energibesparelser i bygninger og det nordiske energikommuneprojekt.

Artikel 21, stk. 1, 1. pkt., indeholder en forpligtelse for medlemsstaterne til at sørge for, at offentligheden informeres om tilgængeligheden af og miljøfordelene ved alle de forskellige energikilder til transport. I regeringens svar henvises til, at denne ikke skal gennemføres i retsfor skrifter. Det bemærkes, at relevant information om vedvarende energikilder til transport findes på offentlige myndigheders hjemmesider.

Artikel 21, stk. 1, 2. pkt., indeholder en forpligtelse for medlemsstaterne til at kræve, at det skal angives ved salgsstederne, når procentdelene af biobrændstoffer, der blandes i mineraloliederivater, overstiger 10 volumenprocent. Regeringen anfører i svaret, at bestemmelsen vil blive gennemført indenfor det næste halve år, samtidig med at der fastsættes krav til andre brændstoffer til transport end benzin og diesel.

Tariffer for transmission og distribution af elektricitet fra anlæg, der bruger vedvarende energikilder

Artikel 16, stk. 8, indeholder en bestemmelse om, at medlemsstaterne skal sikre, at tariffer opkrævet af transmissions- og distributionssystemoperatørerne for transmission og distribution af elektricitet fra anlæg, der bruger vedvarende energikilder, afspejler de omkostningsfordele, der kan opnås som følge af anlæggets tilslutning til nettet.

Regeringen medgiver, at der ikke foreligger en bestemmelse, som sikrer dette. Det er vurderet, at der ikke er særlige omkostningsfordele for transmissions- og distributionsnettene ved anlæg, der anvender vedvarende energikilder. Der henvises til, at nettabet lokalt kan reduceres ved indføddning på lavere spændingsniveau, men at dette skal holdes op imod den omstændighed, at tilslutning af mere fluktuerende produktion også kræver forstærkning af både distributions- og transmissionsnettet samt det forhold, at nettariffen for producenter allerede er meget lav, omkring 1/100 af forbrugernes nettatariffer.

Besvarelsen afsluttes med, at regeringen opfordrer til, at der afholdes et møde, hvis Kommissionen måtte få behov for at få forhold nærmere belyst efter besvarelsen af åbningsskrivelsen.